

SLUTTRAPPORT PROSJEKT «STRÅLING AV BRYSTKREFT, INFORMASJONSFILM»

Forord

Hvert år mottar en stor gruppe brystkreftpasienter strålebehandling som ledd i sin brystkreftbehandling. Av disse pasientene kommer ca. 1.300 til behandling ved OUS. Pasientgruppen har behov for praktisk informasjon om hva som skjer ved oppmøte i en stråleterapiavdeling. Slik informasjon bidrar til en trygg og forutsigbar behandlingsoppstart for pasientene og også for deres pårørende.

På bakgrunn av kartlegging av informasjonsbehovet, har prosjektet utarbeidet en film som beskriver hvordan stråleterapiprosessen forløper. Når brukerne ser filmen i forkant av behandlingen, vil dette åpne for bedre forståelse for den enkeltes personlige, tilpassede behandling. Filmen skal ikke erstatte det som allerede tilbys av muntlig og skriftlig informasjon, men være et godt supplement. Filmen kan også være et hjelpemiddel for familiemedlemmer / venner av pasienten, slik at de også kan følge gangen i stråleterapi-prosessen. Denne type informasjonsfilm er ikke laget for denne pasientgruppen tidligere.

Idéen til prosjektet ble utviklet av stråleterapeutene Asuman Ramani og Astrid Danielsen som til daglig arbeider som fagstråleterapeuter ved Ullevål Sykehus og Radiumhospitalet (OUS - Oslo universitetssykehus). Astrid Danielsen har ledet gjennomføringen av prosjektet i nært samarbeid med Asuman Ramani.

Vi vil takke Brystkreftforeningen v. Kari Bøyum og Stiftelsen Dam for økonomisk støtte. Prosjektet har fått nyttige faglige råd og støtte fra ledere og fagpersoner i brystkreftmiljøet ved OUS. Takk også til brukerrepresentantene og kollegaer ved OUS som har stilt opp som skuespillere og statistere.

Sammendrag

På bakgrunn av kartlegging av informasjonsbehovet til brystkreftpasienter og deres pårørende, har prosjektet laget en informasjonsfilm som beskriver hvordan stråleterapiprosessen forløper. Filmen er ment til å være et godt supplement til det som foreligger av muntlig og skriftlig informasjon. Denne type film er ikke laget for denne pasientgruppen tidligere.

Prosjektet er i hovedsak gjennomført som planlagt. Med unntak en forsinkelse som i hovedsak skyldes pandemien, er resultatmålene oppnådd.

Formålet (effekt målet) med filmen er øke kunnskapen om behandlingen og lette pasientenes utfordringer ved pustestyrt behandling, samt bidra til trygghet i et høyteknologisk miljø. Prosjektet har lagt til rette for at effekt målet kan nås. Filmen er publisert på Brystkreftforeningens hjemmesider, ulike sosiale medier og også vist på mestringskurs for brystkreftpasienter. Tilbakemeldinger fra pasientene viser at formålet er oppnådd.

Bakgrunn for prosjektet

Pasientgruppen som skal starte med strålebehandling har i utgangspunktet ikke kjennskap til hvordan behandlingen foregår og har heller aldri sett en strålemaskin. Relevant og lett forståelig informasjon vil gi mange av pasientene en følelse av mestring og trygghet. Dette vil igjen gi pasientene en bedre behandlingsstart og et forutsigbart behandlingsforløp. Det er også viktig å informere om tiltak pasienten selv kan utføre for å minske bivirkninger på kort og lang sikt.

Bakgrunnen for prosjektidéen var våre erfaringer fra fagstråleterapeutene deltagelsen vår på «Lærings og mestringskurs for brystkreftpasienter», der vi orienterte om stråleterapi-delen.

Kursdeltakere som skulle starte med strålebehandling var veldig interesserte og hadde mange spørsmål. Samtidig var deltagelsen på disse kursene svært lavt i forhold til det totale antallet stråleterapi-pasienter. Informasjonen nådde altså ikke fram til den store målgruppen. Vi ønsket derfor å lage et tilbud som var enkelt tilgjengelig for alle - i form av en informasjonsfilm. Filmen skulle tekstes på flere språk for å legge til rette for våre pasienter om ikke har norsk som morsmål.

Det var interesse ved OUS for å lage en slik film, men ikke midler i budsjettet. Vi kontaktet derfor Brystkreftforeningen som anbefalte prosjektet og sammen søkte vi Stiftelsen Dam om midler.

Målsetting og målgruppe

Målsetting: Formidle kortfattet, generell informasjon til pasientene om strålebehandling. Videre gjøre det enklere for målgruppen å ta til seg viktig informasjon om sin individuelle plan senere når de kommer til oppstart av stråleterapi. Gi konsistent og ensartet informasjon til alle om bivirkninger og tiltak mot disse.

Målgruppe: Den store gruppen med pasienter som skal ha strålebehandling etter brystkreft-operasjon, og deres pårørende. Primært pasienter som skal ha behandling ved OUS, men filmen skal være generell og aktuell også for pasienter ved andre stråleterapisentre i Norge.

Mange av pasientene skal ha pustestyrt strålebehandling for å begrense strålingen til hjertet. Pustestyrt strålebehandling er noe som kan være en utfordring for mange og filmen er også rettet mot denne pasientgruppen.

I målgruppen inngår selvsagt også våre ikke norsk-språklige pasienter og pasienter med nedsatt hørsel. Etter råd fra Tolkesentralen ble filmen teksten på engelsk, polsk samt norsk.

Prosjektgjennomføring og metode

Prosjektet var planlagt gjennomført med stegvise aktiviteter som vist i figuren (figur 1 i søknaden til Stiftelsen Dam):

År	2021				2022				2023		
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
Aktivitet/kvartal											
Planleggingsmøter			x								
Filming				x							
Bearbeide film-ferdigstille					x						
Studie/ dataanalyse av effekt					x						
Offentliggjøre filmen						x					
Aktivitet 6											
Aktivitet 7											

Prosjektets aktiviteter ble planlagt og gjennomført med en kombinasjon av leveranser (manuskript, film mv), kommunikasjon (involvering av brukere og fagpersonell) og beslutninger (godkjenning og faglig innhold og godkjenning av film for publisering).

I planleggingsarbeidet ble det inngått avtale med Cylinder Productions om filmproduksjonen. Avtalen ble inngått via rammeavtale som OUS har inngått med Cylinder Productions.

Videre gjorde prosjektet avtale med Seksjon for stråleterapi, OUS om å benytte avdelingens rom og utstyr ved opptakene. Det ble avtalt at ansatte kunne være med å vise hvordan behandlingen foregår. Ingen pasienter er blitt filmet.

Tidlig i prosjektet ble både brukerrepresentantene (tidligere stråleterapi-pasienter som Brystkreftforeningen inviterte) bedt om å gi innspill til manus.

Aktiviteten Filming omfattet utarbeidelse av manus og disposisjonen for filmen samt planlegging og tilrettelegging for filming i seksjon for strålebehandling.

Kvalitetssikring av leveransen var en sentral del av aktiviteten Bearbeide film-ferdigstille med involvering av brukerrepresentanter, representant fra Brystkreftforeningen og et tverrfaglig team fra OUS (brystkreftonkolog, medisinsk fysiker og sykepleier).

Resultater, vurdering av resultat- og effektmål

Leveranse, resultatmål kvalitet: Filmen er publisert med planlagt innhold. Filmen er publisert på Brystkreftforeningens nettside og på sosiale medier. Filmen er også lagt ut på intranettet ved OUS skal senere i høst publiseres på OUS sine nettsider. Link til filmen inngår i innkallingsbrev til alle aktuelle pasienter. Målet er oppnådd.

Økonomi: Prosjektet er gjennomført godt innenfor budsjettet på kr. 355.000.

Fremdrift: Ferdigstillelse av prosjektet ble om lag 3 måneder forsinket. Filmen ble publisert i august 2022. Forsinkelsen skyldes flere forhold: Det har vært forsinkelser i prosjektet som har vært direkte pandemirelatert. Det har vært en hektisk periode pga. smitteverntiltak samt også mye pandemi-relatert fravær blant ansatte.

Brukerinvolvering: Vi har fra starten av prosjektet hatt med brukerrepresentanter som har kommet med nyttige råd og gode innspill. Filmen er blitt korrigert i forhold til råd som vi har fått fra disse brukerrepresentantene. På grunn av pandemien har all kommunikasjon måttet foregå på mail eller telefon.

Erfaring fra prosjektgjennomføringen er det er veldig sårbart med bare to faste prosjekt-medarbeidere. Et læringspunkt er at man for slike prosjekter bør opprette en formalisert prosjektgruppe med et definert mandat.

Effektmål: Effektmål er knyttet til nytten prosjektet har for brukerne i ettertid. Kun 1 måned etter at prosjektet er avsluttet kan det være noe tidlig å konkludere med om effektene er oppnådd. Likevel er vår vurdering av prosjektet har lagt til rette for at effektmålene kan oppfylles.

Filmen har fått mye oppmerksomhet allerede. Den ble vist i forbindelse med «Lærings og mestringskurs for brystkreftpasienter» på Aker sykehus i august 2022. Deltakerne ga gode tilbakemeldinger samt noen nyttige innspill til korrigerende der på nytten av filmen. Både kursdeltagerne og kursleder var godt fornøyd. Deltakerne sa at det nå var lett å forstå stråleprosessen. Etter at filmen ble vist, åpnet opp for mer dyptgående spørsmål som deltakerne satt med.

Filmen er også vist ved et kurs for koordinatorene for brystkreft (ca. 20 personer). De bekreftet også at filmen var svært informativ, og at den ga dem et bedre grunnlag for å svare pasienter på eventuelle spørsmål.

Det har ikke vært tid og rom for systematiske spørreundersøkelser. Vi har vist filmen for flere pasienter ved avdelingen og har fått bare gode tilbakemeldinger. En pasient (67) som så filmen etter at hun hadde vært til behandling skrev: «Synes nok at jeg ikke fikk så god informasjon før CT og

behandling. Den kunne vært bedre. Denne filmen synes jeg var veldig fin, informerte godt. Den skulle jeg gjerne hatt før jeg begynte med behandling»

Oppsummering med konklusjon og videre planer

Prosjektledelsens overordnede vurdering er at prosjektet har vært vellykket.

På grunn av pandemien, stort arbeidspress på grunn av smitteverntiltak og stort sykefravær, er prosjektet blitt noe forsinket i forhold til opprinnelig plan. Det var i lange perioder ikke mulig for andre enn ansatte og pasienter å komme inn på sykehuset. Filmopptakene måtte også innpasses i driften.

Med den raske tekniske utviklingen i faget, bør filmen evalueres med jevne mellomrom. Leveransen er nå overført til linjeorganisasjonen i OUS som ønsker å evaluere filmens gyldighet etter ca et år. Rutiner for involvering av Brystkreftforeningen i denne sammenheng, må avtales nærmere.

Referanser/litteratur

- E- håndbok ved OUS- relevante dokumenter om stråling av brystkreft etter operasjon
- Kreftlex.no
- NBCG (Norsk brystkreftgruppe) sine nasjonale retningslinjer

Eventuelle vedlegg

Link til filmen: <https://www.brystkreftforeningen.no/stralebehandling/category1185.html>

14.09.2022 / ADA

